

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Rozhodnutí evropského veřejného ochránce práv o ukončení šetření z vlastního podnětu OI/1/2012/MHZ týkajícího se Evropského úřadu pro výběr personálu

Rozhodnutí

Případ OI/1/2012/MHZ - **Otevřeno dne** 19/01/2012 - **Rozhodnutí ze dne** 19/12/2012 -
Dotčený orgán Evropský úřad pro výběr personálu (Další šetření není důvodné) |

Od roku 2010 zavedl úřad EPSO nové řízení, v jehož rámci výběrové komise kontrolují podklady pouze těch uchazečů, kteří uspěli v testech provedených v hodnotícím centru, tj. na konci výběrového řízení. Pokud výběrové komise nepřijmou podklady úspěšných uchazečů, nejsou ti uchazeči zařazeni na rezervní seznam.

Veřejný ochránce práv pravidelně dostává stížnosti od uchazečů, kterých se tento postup týká. Vzhledem k tomu, že úřad EPSO v žádném veřejném dokumentu nevysvětlil důvody tohoto postupu, zahájil veřejný ochránce práv šetření z vlastního podnětu s cílem získat vysvětlení v této věci.

Požádal proto úřad EPSO, aby uvedl, zda výběrové komise mohou ve výběrových řízeních, v nichž se na zkoušky v hodnotícím centru přihlásí nejvýše 100 uchazečů, ověřit podklady, zejména dokumenty týkající se vzdělávání a odborné praxe, před tím, než budou pozváni do hodnotícího centra. Rovněž požádal úřad EPSO, aby ve své odpovědi zohlednil i) možné úspory rozpočtu EU vyplývající z tohoto přístupu; ii) zájem uchazečů o to, aby byli informováni, pokud jejich odborná praxe není považována za relevantní před tím, než investují čas a úsilí do přípravy testů v hodnotícím centru; a iii) skutečnost, že ve výběrových řízeních pořádaných před rokem 2010 byly podklady ověřeny před vydáním pozvánek k písemným/orálním zkouškám.

Úřad EPSO měl ve svém stanovisku v podstatě za to, že i) uvedení příslušné odborné praxe/diplomů v on-line přihlášce a ii) dostupnost stejných údajů v podkladech, které mají uchazeči k dispozici, představují pro uchazeče účinné záruky, že po provedení hodnotících testů bude výběrová komise tyto dokumenty považovat za dostatečné při jejich kontrole jeden po druhém. Rovněž vysvětlila, že v novém řízení je třeba, aby výběrové komise zkontrolovaly

méně podkladů, a v důsledku toho se ušetřily peníze a čas.

Veřejný ochránce práv nebyl těmito argumenty zcela přesvědčen a i nadále zastává názor, že vzhledem k široké posuzovací pravomoci, kterou mají výběrové komise, mohou vždy dospět k závěru, že podpůrné dokumenty jsou nedostatečné, a to po jejich přezkoumání. Kromě toho poukázal také na to, že v souvislosti s délkou celého výběrového řízení jsou zanedbatelné úspory času a že ve srovnání s dobou, kterou trvalo, než uchazeči, kteří neměli dostatek podkladů, prošli dlouhými a nákladnými testy hodnotícího centra.

Bez ohledu na tyto úvahy se veřejný ochránce práv domníval, že vzhledem k tomu, že tento postup probíhá na základě výslovného přání orgánů, pro které úřad EPSO pořádá výběrová řízení, nejsou další šetření v této věci opodstatněná. Proto případ uzavřel.

Souvislosti šetření z vlastního podnětu

1. V roce 2010 zavedl úřad EPSO „*nový model*“ výběrových řízení pro výběr stálých zaměstnanců orgánů EU, který se skládá z přijímacích testů CBT a testů v hodnotícím centru (konečné testy). Tento nový model byl zaveden za účelem urychlení celého výběrového řízení.

[1]

2. V „*starých modelových*“ výběrových řízeních byly podklady uchazečů ověřeny před vyhlášením pozvánek na závěrečnou zkoušku (písemné/orální zkoušky). To znamená, že všichni uchazeči, kteří byli pozváni na závěrečnou zkoušku, mohli být zařazeni na rezervní seznam, pokud by byli úspěšní v této zkoušce.

3. Postup úřadu EPSO v rámci výběrových řízení „*nový model*“ spočívá v tom, že výběrové komise ověřují podklady pouze uchazečům, kteří uspěli v závěrečných testech výběrového řízení, tj. v testech provedených v hodnotícím centru. Pokud výběrové komise nepřijmou podklady úspěšných uchazečů, jsou tito uchazeči odmítnuti a nejsou zařazeni na rezervní seznam.

4. Pro uchazeče by bylo pravděpodobně lepší, kdyby byli informováni o rozhodnutí výběrové komise o svých podkladech před konáním testů v hodnotícím centru, na které obvykle připravují, a investují čas, úsilí a dokonce i peníze. Je tomu tak zejména proto, že význam odborné praxe uchazečů, **která je uvedena v jejich podkladech**, pro pracovní místo, o které se ucházejí (podmínka způsobilosti ve výběrových řízeních EPSO), není vždy objektivně zřejmý. Pokud si uchazeči nejsou vědomi významu odborné praxe pro danou funkci, budou nakonec neúspěšní ve výběrovém řízení, a to i v případě, že jsou úspěšní v hodnotícím centru.

5. Zdá se rovněž, že účast uchazečů, kteří jsou v konečném důsledku odmítnuti z důvodu nedostatku nebo nedostatečných podkladů v hodnotícím centru, nemusí být odůvodněna z ekonomického hlediska. Pozvánky do hodnotícího centra zahrnují náklady EU, kterým by bylo možné se vyhnout, pokud by podklady uchazečů byly ověřeny před tím, než budou pozvánky

do hodnotícího centra vydány.

6. Informace, které úřad EPSO poskytl na svých internetových stránkách [2] a v *příručce pro otevřená výběrová řízení* [3], nevyjasňují, proč stávající postup stanoví kontrolu podkladů pouze na poslední chvíli, tj. v případě, že úspěšní uchazeči již byli identifikováni po testech v hodnotícím centru.

7. Veřejná ochránkyně práv se proto domnívala, že úřad EPSO musí výše uvedené otázky vyjasnit. Článek 228 SFEU zmocňuje evropského veřejného ochránce práv k provádění šetření z vlastního podnětu do možných případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství. Veřejná ochránkyně práv se proto rozhodla zahájit toto šetření z vlastního podnětu s cílem poskytnout úřadu EPSO příležitost vysvětlit načasování výběrových komisí pro posouzení kvalifikace uchazečů na základě doprovodných podkladů.

Předmět šetření z vlastního podnětu

8. Veřejný ochránce práv ve svém dopise o zahájení tohoto šetření z vlastního podnětu odkázal na stížnost na úřad EPSO týkající se otevřeného výběrového řízení EPSO/AST/112/10 a uvedl, že skutečnosti této stížnosti ho upozornily na otázky, které jsou předmětem tohoto šetření z vlastního podnětu. Požádal úřad EPSO, aby uvedl, zda výběrová komise může ve výběrových řízeních, v nichž se ne více než 100 uchazečů přihlásí ke zkouškám v hodnotícím centru, ověřit podklady, zejména dokumenty týkající se vzdělávání a odborné praxe, před tím, než budou pozváni do hodnotícího centra.

9. Veřejná ochránkyně práv požádala úřad EPSO, aby ve své odpovědi zohlednil i) možné úspory rozpočtu EU vyplývající z tohoto přístupu; II) zájem uchazečů o to, aby byli informováni, pokud jejich odborná praxe není považována za relevantní před tím, než investují čas a úsilí do testů v hodnotícím centru; a iii) skutečnost, že v „*starých vzorových*“ výběrových řízeních byly podklady ověřeny před vydáním pozvánek k písemným/orálním zkouškám.

Šetření

10. Dne 19. ledna 2012 veřejný ochránce práv požádal úřad EPSO o stanovisko. Dne 31. května 2012 předložil úřad EPSO odpověď.

Analýza a závěry veřejné ochránkyně práv

A. Účast výběrové komise pro posuzování kvalifikace uchazečů na základě podkladů

Argumenty úřadu EPSO

11. Úřad EPSO odstoupil do otevřeného výběrového řízení EPSO/AST/112/10 (dále jen „výběrové řízení“). Uvedla, že výběrová komise sestavila seznam uchazečů, kteří získali nejvyšší počet bodů ve vstupních testech a kteří s ohledem na informace uvedené v jejich on-line přihlášce splňovali obecné a zvláštní podmínky uvedené v oznámení o výběrovém řízení. Tito uchazeči byli poté pozváni na testy v hodnotícím centru. Podle úřadu EPSO „*to znamená, že všichni uchazeči pozvaní na testy v hodnotícím centru splnili na základě informací uvedených v jejich on-line přihlášce obecné a zvláštní podmínky požadované v oznámení.*“

12. Po ověření podkladů může být výběrová komise toho názoru, že podklady některých uchazečů nepotvrzují nebo dostatečně nepotvrzují/potvrzují informace uvedené v jejich on-line přihlášce. S odkazem na výše uvedené výběrové řízení úřad EPSO vysvětlil: *Nejde o to, zda... odborná praxe [kandidátů] byla relevantní pro úkoly popsané v oznámení, ale spíše otázka předložení důkazů o informacích poskytnutých v on-line přihlášce. Výběrová komise již na základě těchto informací rozhodla, že jejich odborná praxe je relevantní pro přijetí uchazečů, avšak pod podmínkou, že tyto informace budou později podpořeny nezbytnými doklady.*“ Podle názoru úřadu EPSO uchazeči věděli, jak vypracovat informace ve své online přihlášce tak, aby přesvědčili výběrovou komisi o tom, že mohou být přijati do výběrového řízení, ale někteří z nich tyto informace nepodložili požadovanou dokumentací.

13. Fáze ověřování podkladů se může změnit z hospodářské soutěže na výběrové řízení, ale pouze ve velmi výjimečných případech trvá orgán na tom, aby oznámení bylo vypracováno tak, aby dokumenty byly ověřeny v dřívější fázi. Zejména u výběrových řízení s vysokým počtem uchazečů je nákladově efektivnější a časově efektivnější provést úplné ověření „*pouze před zařazením úspěšných uchazečů na rezervní seznam*“.

14. Úřad EPSO provedl srovnání nákladů vzniklých těmito dvěma procedurálními přístupy: první přístup, kdy byly podklady ověřeny před závěrečnými zkouškami; a současný přístup, kdy jsou ověřeny až po těchto zkouškách. V rámci výběrového řízení bylo na testy v hodnotícím centru pozváno celkem 499 uchazečů a pouze 193 z nich bylo úspěšných. V rámci stávajícího systému, kdy jsou kontrolovány podklady pouze uchazečů úspěšných v testech v hodnotícím centru, musela výběrová komise ověřit pouze 193 spisů, a nikoli 499 spisů, které by musela zkontrolovat v rámci předchozího přístupu. To vedlo k tomu, že k provedení ověření byla zapotřebí méně než polovina mužských hodin. Ověřování podkladů je velmi časově náročné a náročné na práci. Zkušenosti ukazují, že pouze velmi omezený počet uchazečů není schopen poskytnout potřebný důkaz o informacích, které poskytují ve své online přihlášce. Pokud jde o výběrové řízení, pouze 11 uchazečů (z celkového počtu 193) nebylo nakonec schopno poskytnout nezbytné podklady odůvodňující informace uvedené v jejich on-line přihlášce. Úřad EPSO je přesvědčen, že stávající metoda ve srovnání s předchozím přístupem přináší do rozpočtu EU skutečné úspory.

15. V oznámení o výběrovém řízení byl navíc stanoven počet uchazečů, kteří mají být pozváni na testy v hodnotícím centru, jako násobek (2,5krát) počtu uchazečů, kteří mohli být zařazeni na rezervní seznam. Z tohoto důvodu by ověření podkladů před zasláním pozvánek na testy

hodnotícího centra nesnížilo počet pozvaných uchazečů, a nevedlo by tedy k dalším úsporám pro rozpočet EU. V případě dotčeného výběrového řízení by to vedlo k situaci, kdy by místo jedenácti uchazečů, kteří nakonec nebyli schopni předložit nezbytné podklady, bylo přizváno 11 dalších uchazečů.

16. Úřad EPSO dospěl k závěru, že pokud jde o uchazeče, kteří byli pozváni do hodnotícího centra, výběrová komise rozhodla o jejich způsobilosti a přijala je do testů hodnotícího centra na základě informací, které poskytli ve svých on-line přihláškách. Omezení kontroly kritérií způsobilosti na dokumenty uchazečů, kteří mohou být zařazeni na rezervní seznam, vyžaduje značné časové prodloužení, a proto zkracuje délku přijímací fáze.

17. Před investováním času a úsilí do testů v hodnotícím centru mají uchazeči zájem být informováni o tom, zda je jejich odborná praxe považována za relevantní, či nikoli. Úřad EPSO je přesvědčen, že tomu tak je v současném systému. Pokud uchazeči v souladu s čestným prohlášením, které podepíší, předloží dokumenty, které podporují informace poskytnuté on-line, ověření těchto dokumentů nezmění jejich způsobilost.

Hodnocení veřejného ochránce práv

18. Veřejná ochránkyně práv nejprve poukazuje na to, že podle stávajících pravidel pro výběrová řízení jsou podklady, které musí výběrová komise kontrolovat po testech v hodnotícím centru, obecně ty, které potvrzují prohlášení, která uchazeči učinili ve své on-line přihlášce týkající se: i) občanství; ii) odborná praxe; a iii) akademické kvalifikace. [4]

19. Veřejný ochránce práv již obdržel stížnosti na to, že i když uchazeč odkázal na podpůrné dokumenty, které má k dispozici, a uvedl tak v on-line žádosti informace o svých konkrétních osvědčeních [5] nebo zvláštních pracovních smlouvách a/nebo fakturách týkajících se období samostatné výdělečné činnosti [6] (na jejichž základě byl následně přijat do CBT), nepovažovala výběrová komise při ověřování podkladů v závěrečné fázi výběrového řízení tyto dokumenty za dostatečný důkaz požadované kvalifikace.

20. Veřejný ochránce práv tedy není zcela přesvědčen názorem úřadu EPSO, že i) uvedení příslušné odborné praxe/diplomů v on-line přihlášce a ii) dostupnost stejných údajů v podkladech, které mají uchazeči k dispozici, představují pro uchazeče účinné záruky, že výběrová komise bude tyto dokumenty považovat za dostatečné při kontrole po jednom po druhém, a to po provedení hodnotících testů. V této souvislosti si veřejný ochránce práv v této souvislosti přeje připomenout argument uvedený úřadem EPSO v mnoha šetřeních veřejného ochránce práv (a který nezpochybňuje), a sice, že výběrové komise mají široký prostor pro uvážení, pokud jde o relevanci podkladů, což je prostor pro uvážení, který uznává judikatura unijních soudů.

21. Z toho vyplývá, že uchazeči, kteří se rozhodnou účastnit se výběrového řízení a mají k dispozici zvláštní podklady, nemusí být vždy jisti konečným posouzením těchto dokumentů výběrovými komisemi. V této souvislosti je třeba poznamenat, že uchazeči se musí připravit na

hodnotící testy. Jedná se o investici času a často i peněz. Bylo by tedy pro ně lepší, kdyby před provedením takové investice věděli, jaké je konečné rozhodnutí výběrové komise o jejich podkladech.

22. Na stejnou situaci lze nahlížet i z jiného pohledu. Pokud uchazeč ve své on-line přihlášce nejprve poskytne informace o své kvalifikaci, je na základě těchto informací přijat do CBT, úspěšně projde procesem CBT a hodnotícími testy a výběrová komise nakonec rozhodne, že jeho podklady nejsou dostatečné, tento uchazeč ve skutečnosti v hodnotícím centru zastupuje jiného uchazeče, jehož podklady by mohly být dostatečné, ale který získal výsledky v testech CBT, které jsou těsně pod stanovenou prahovou hodnotou pro pozvání do hodnotícího centra. V tomto ohledu veřejná ochránkyně práv bere na vědomí prohlášení úřadu EPSO ve svém stanovisku, že počet uchazečů přijatých do hodnotícího centra je „... víceméně pevný. Z tohoto důvodu by ověření podkladů před zasláním pozvánek na testy v hodnotícím centru nesnížilo počet pozvaných uchazečů, a nevedlo by proto k dalším úsporám pro rozpočet EU. V případě dotčeného výběrového řízení by to vedlo k situaci, kdy by místo jedenácti uchazečů, kteří nakonec nebyli schopni předložit nezbytné podklady, bylo přizváno 11 dalších uchazečů.“ Podle názoru veřejného ochránce práv může taková situace, byť hypotetická, vyvolat pochybnosti o tom, zda výběrové řízení skutečně poskytuje příležitost, aby kandidáti, kteří si zasloužili, byli zařazeni na rezervní seznam.

23. Veřejná ochránkyně práv je vděčná za to, že úřad EPSO ve svém stanovisku vyhověl jeho původnímu návrhu a předložil argumenty na podporu dotčeného postupu týkající se i) možných finančních výhod pro rozpočet EU a ii) možné úspory času. Veřejná ochránkyně práv však není ze všech těchto argumentů zcela přesvědčena.

24. Argument úřadu EPSO (citovaný v bodě 22 výše), že počet uchazečů, kteří mají být pozváni na testy v hodnotícím centru, je víceméně pevně stanoven, má své opodstatnění prokázat, že doba kontroly podkladů nemá žádný dopad na náklady EU, jako jsou náklady na cestu a pobyt uchazečů. Bez ohledu na to, zda jsou doklady kontrolovány před testy v hodnotícím centru nebo po nich, náklady na cestu a pobyt uchazečů budou vždy stejné, protože stejný pevný počet uchazečů bude pozván do hodnotícího centra.

25. Na druhé straně, i když provozní náklady hodnotícího centra nejsou ovlivněny skutečností, že podklady jsou kontrolovány před nebo po pozvánce na testy hodnotícího centra, protože hodnotící centrum je neustále v provozu v sídle úřadu EPSO v Bruselu, lze skutečně tvrdit, že v případě, že členové výběrové komise provádějí hodnotící testy pro uchazeče, kteří neměli být přijati, pokud by jejich podklady byly předtím ověřeny, a kteří by v žádném případě nemohli být zařazeni na rezervní seznamy, i kdyby byli v těchto testech úspěšní, bylo by možné tvrdit, že v případě, že by členové výběrové komise provedli hodnocení uchazečů, kteří by nebyli přijati, pokud by jejich podklady byly předtím ověřeny, a kteří by v žádném případě nemohli být zařazeni na rezervní seznamy.

26. Úřad EPSO dále v podstatě tvrdil, že výběrové komise potřebují více času na kontrolu spisů všech uchazečů pozvaných k účasti v testech v hodnotícím centru než na kontrolu spisů pouze těch, kteří jsou v těchto testech úspěšní.

Toto prohlášení úřadu EPSO však musí být analyzováno v souvislosti s délkou celého výběrového řízení, a to přibližně 6–8 měsíců. V této souvislosti neexistuje žádný významný časový rozdíl, pokud výběrová komise zkontroluje podklady před provedením testů v hodnotícím centru. Veřejná ochránkyně práv se domnívá, že lze důvodně předpokládat, že jeden zkušený člen odborné výběrové komise by měl mít během jednoho pracovního dne možnost snadno zkontrolovat přibližně 100 spisů (podpůrných dokumentů). Z toho vyplývá, že by existoval poměrně minimální rozdíl mezi počtem dnů potřebných pro kontrolu 499 spisů (spisy všech uchazečů pozvaných do testů hodnotícího centra v rámci výběrového řízení, na které úřad EPSO ve stanovisku odkázal) namísto pouze 193 spisů (spisy všech uchazečů úspěšných v těchto testech). Čas ušetřený takovým způsobem řízení se proto jeví jako minimální [7]. Je zřejmé, že pokud by za tyto kontroly byl odpovědný více než jeden člen výběrové komise (což by měl být běžný případ), ušetřený čas by byl minimální, zejména pokud by ve srovnání s dobou, kterou trvalo, než „přípustní uchazeči“ prošli dlouhými a nákladnými testy v hodnotícím centru.

27. S ohledem na výše uvedená zjištění se veřejná ochránkyně práv domnívá, že vyjasnění úřadu EPSO ohledně výhod postupu kontroly podkladů po provedení hodnotících testů není zcela přesvědčivé. Avšak vzhledem k tomu, že, jak zdůraznil úřad EPSO, tento postup probíhá na základě výslovného přání orgánů, pro něž úřad EPSO pořádá výběrová řízení, má však veřejný ochránce práv za to, že další šetření týkající se úřadu EPSO nejsou v tomto případě opodstatněná.

B. Závěry

Veřejná ochránkyně práv proto toto šetření z vlastního podnětu uzavírá s následujícím závěrem:

Žádné další šetření v této věci není opodstatněné.

Úřad EPSO bude o tomto rozhodnutí informován.

P. Nikiforos Diamandouros

Ve Štrasburku dne 19. prosince 2012

[1] http://europa.eu/epso/discover/selection_proced/selection/index_en.htm

[2] http://europa.eu/epso/discover/selection_proced/selection/index_en.htm

[3] Úř. věst. 2011, C315A, s. 1–14. Stejná situace nastala v případě nejnovější verze příručky (Úř. věst. 201270A).

[4] *Příručka pro otevřená výběrová řízení*, bod 6.1.4.

[5] Například stížnost 962/2011/AN se týká podpůrných dokladů prokazujících akademické nebo rovnocenné kvalifikace. Stěžovatel se zúčastnil výběrového řízení EPSO, které vyžadovalo získání diplomu potvrzujícího absolvování jednoho roku odborné přípravy v příslušné oblasti. Stěžovatel byl držitelem profesního osvědčení prokazujícího délku odborné přípravy v příslušné oblasti, které vydal *Institut du Monde Arabe*. Zmínila se o tom ve své přihlášce. Poté, co složila testy v hodnotícím centru s vynikajícími známkami, byla vyloučena z rezervního seznamu, protože její osvědčení o odborné přípravě údajně nemohlo být považováno za diplom vydaný školou. Veřejná ochránkyně práv předložila smírné řešení, které bylo zamítnuto. Případ ještě není uzavřen.

[6] Stížnost č. 2518/2011/MHZ se týká podpůrných dokladů prokazujících odbornou praxi. Stěžovatel byl úspěšný v testech hodnotícího centra. Výběrová komise však na základě předložených dokumentů rozhodla, že její odborná praxe nestačí k tomu, aby mohla být zařazena na rezervní seznam. Poté, co veřejný ochránce práv obdržel stanovisko úřadu EPSO a připomínky stěžovatele, rozhodl se provést další šetření, která probíhají.

[7] Určité ne více než dva nebo tři dny, pokud by kontrolu provedla jen jedna osoba.